

**АНАЛІЗ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ЕКЗОТИЧНИХ ПТАХІВ
НА ЕЙМЕРІОЗ В УМОВАХ ОДЕСИ.****Коренєва Ж. Б.**, к. вет. н., доцент**Овчаренко Г.В.**, к. мед. н., асистент**Мацепань І. П.**, 3 к., 4.10 211 «Ветеринарна медицина»,**Печерська В. А.**, 1 к., 4.10 211 «Ветеринарна медицина»,**Одеський державний аграрний університет**JannaKoreneva1965@ukr.net

Вступ. За даними орнітологів, в Україні нараховується майже 436 видів птахів. Серед такої чисельності птахів, в нашому місті, ми зустрічаємо як добре знайомих нам птахів міста та морського узбережжя (шпаків, голубів, чайок, горобців, граків, ворон, синичок), так і досить екзотичних птахів які прилітають до нас на нетривалий період, мігруючи до своїх місць зимівлі, а деякі види птахів завозяться в Україну для утримання в зоопарках або подальшого розведення. Сьогодні, в умовах нашого міста, багато людей утримують у міських квартирах різних птахів; більшість з них купують екзотичних птахів (папуг, канарок) в зоомагазинах, а деякі підбирають диких птахів на вулиці, в парках, на морському узбережжі (голубів, горобців, ворон, чайок, шпаків та ін.). Як в природніх умовах, так і в умовах домашнього утримання птахи можуть хворіти на заразні та незаразні хвороби. Незаразні хвороби мають прямий зв'язок з порушенням умов утримання та годування. На інфекційні та інвазійні хвороби птахи можуть захворіти тільки у випадку потрапляння в їх організм певних збудників. Кожне захворювання має специфічні ознаки, що мають зв'язок з конкретним впливом збудника на організм птахів. Для спеціалістів ветеринарної медицини важливим є правильна постановка діагнозу та призначення лікарської допомоги. [1-6]

Мета роботи: провести аналіз захворюваності екзотичних птахів на еймеріоз в умовах міста Одеси.

Результати власних досліджень. Розвитку інфекційних та інвазійних захворювань сприяють такі фактори, як порушення санітарно-гігієнічних умов, велика кількість птиці в клітках, надлишок тепла, висока вологість та поганий корм.

Заразні захворювання мають місце при утримання птахів у вал'ерах, особливо при доступі дикої птиці. Усі патології, що передаються птахами, можна розділити на дві групи: інфекційні, що можуть бути спричинені протозойними організмами, а також вірусами чи бактеріями; інвазійні, що можуть бути викликані різними зовнішніми чи внутрішніми паразитами.

Екзотичні птахи часто можуть бути схильними до інвазійних захворювань як кліщових, так і глистяних інвазій. В більшості випадків, паразити у птахів не становлять небезпеки для людини або інших домашніх ссавців, але самі вихованці можуть досить сильно страждати від цього захворювання.

Серед паразитарних захворювань більший відсоток у дорослої птиці (до 4%) припадає на захворювання збудниками яких є кліщі, а саме на сверблячку (

коросту). Впливає на розвиток цієї хвороби також і нестача вітамінів та поживних речовин в кормі (виникає зниження резистентності – стійкості організму папуг), у молодняка захворюваність складає біля 2%. Друге поширене захворювання цієї групи червоні пташині кліщі – у дорослих папуг виникає у 3% випадків, а у молодняка – у 2%.

Великих збитків при розведенні екзотичної птиці завдає і еймеріоз, який зустрічається в основному у молодняка папуг віком від 30 до 90 діб (1-3 місяці) – 5% випадків, в більш старшому віці птиця майже не хворіє (1%), захворювання перебігає хронічно, виникає носійство.

При сумісному утримання дорослої птиці, що перехворіла з здоровою птицею, захворювання характеризується незначними порушеннями з боку травної системи, які тривають незначний час (1-3 доби), а потім поступово припиняються, але папуги починають погано вживати корм та худнуть.

Щодо сезонного поширення еймеріозу у папуг, то збільшення кількості випадків відмічається на весні, а саме в перші тижні переводу молодняка в літні вольєри та при переводі на зелений корм чи навпаки утримання молодняка влітку в зимових пташниках.

При спостереженні за розвитком патологічного процесу у папуг нами було відмічено, що мерозоїти і шизонти, уражуючи клітини кишок, спричиняють їх загибель і появу некрозів слизової оболонки. Запальні і некротичні процеси в кишках сприяють активізації секундарної мікрофлори. Некротизовані ділянки розпадаються з утворенням токсичних продуктів, при цьому настає загальна інтоксикація організму.

У деяких випадках ураження слизових оболонок призводили до кишкових кровотеч, внаслідок чого ми спостерігали розвиток анемії, що клінічно проявлялось кволістю птиці, втратою маси тіла, блідістю та синюшним відтінком видимих слизових оболонок.

На розтині у загиблої птиці ми спостерігали наступні зміни: трупи зневоднені та виснажені, пір'я в ділянці клоаки брудне.

Основні зміни нами були знайдені у кишках. На слизовій оболонці трапляються крапчасті та смугасті крововиливи, також на слизових оболонках траплялися невеликі виразки з підвищеними краями. Дно таких виразок було яскраво червоного кольору без будь яких нашарувань.

В кишечнику відмічали помірний набряк стінки, вогнищеву десквамацію епітелію. Слизова оболонка дванадцятипалої кишки почервоніла, на її поверхні відмічали округлі сіруваті осередки, які складаються з ооцист еймерій. В сліпій кишці відмітили набряк стінки і стаз крові в судинах підслизового шару, а також відшаровування поверхневого епітелію слизової.

В печінці при гострому перебігу хвороби нами було встановлено виражений набряк, стаз крові у судинах. При хронічному перебігу в печінці ми спостерігали осередкові крововиливи у паренхіму органу, помірну інфільтрацію, особливо у ділянці тріад, а також помірно виражений холестаза.

При дослідженнях серця нами встановлено збільшення органу у розмірах як при гострому, так і хронічному перебігу хвороби. На розрізі міокард блідий, стінки

особливо у лівій частині потовщені, а стінки правої половини витончені. У порожнинах серця – червоні та змішані тромби.

Щодо підшлункової залози, то анатомічна будова органу збережена, але відмічається помірне збільшення її у розмірі.

Зміни які відбувалися в органах імуногенезу вказують на їх активну участь у перебігу патологічного процесу.

Висновки.

1. Основними етіологічними факторами, що сприяють розвитку еймеріозу у папуг є порушення зоогігієнічних норм утримання та годівлі птахів.
2. При спостереженні за розвитком патологічного процесу у птахів відмічено, що мерозоїти і шизонти, уражуючи клітини кишок, спричиняють їх загибель і появу некрозів слизової оболонки.
3. Запальні і некротичні процеси в кишках сприяють активізації секундарної мікрофлори; некротизовані ділянки розпадаються з утворенням токсичних продуктів, при цьому настає загальна інтоксикація організму; ураження слизових оболонок призводять до кишкових кровотеч.

Список літературних джерел.

1. Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби. К.: Вища освіта, 2003. 378 с.
2. Березовський А.В. Паразитологія та інвазійні хвороби. К.: Вища освіта, 2004. 373с.
3. Богач М.В; Березовський А.В; Тараненко І.Л. Інвазійні хвороби домашньої птиці: навчальний посібник. К.: Ветінформ, 2007. 275 с.
4. Дубініна М.Н. Паразитологічне дослідження птахів / К., 2011. С.64-66.
5. Леончик Я.В. Кокцидіоз птиці / Сучасна ветеринарна медицина 2007. №.2. С.16-19
6. Потоцкій М. Кокцидіози птахів //Ветеринарна медицина України. 2007. №2. С. 23-25.

УДК 619:636.7:616.5-07:

БІОХІМІЧНІ ЗМІНИ КРОВІ У СОБАК ЗА СЕБОРЕЙНОГО ДЕРМАТИТУ

Кудрявцева А. Д., магістр ветеринарної медицини
Франчук-Крива Л. О., к. вет. н, асистент
Одеський державний аграрний університет

Актуальність. З аналізу публікацій у базі даних PubMed за ключовими словами «canine dermatitis», «skin disease dogs» визначено, що за останні 20 років кількість досліджень, присвячених темі захворювань шкіри у собак практично подвоїлася. Так, з 2000 по 2009 рр. у зазначеній базі даних було індексовано, в середньому, 243 статті, а з 2010 по 2021 рр. – 389 [5]. Виявлена тенденція опосередковано свідчить про підвищення захворюваності собак на дерматопатії, і, зокрема, на себорейний дерматит.